

Praha dne 26. listopadu 2024

Č. j.: MZP/2024/740/7810

Sp. zn.: ZN/MZP/2024/740/1

Vaše č. j.:

Vyřizuje: Ing. Gabriela Bulková, MBA

E-mail: gabriela.bulkova@mzp.gov.cz

Dle rozdělovníku

Vážené starostky, vážení starostové,
zastupitelky a zastupitelé

Věc: Sdělení MŽP obcím k oddělenému soustředování textilního odpadu v obcích od 1. ledna 2025

Vážení,

dovolte mi obrátit se na Vás za Ministerstvo životního prostředí (dále jen „ministerstvo nebo MŽP“) v souvislosti s blížící se povinností zajištění separovaného sběru textilního odpadu, která vstoupí v platnost 1. ledna 2025.

Podle zákona č. 541/2020 Sb., o odpadech (dále jen „zákon o odpadech“) obce budou mít od 1. ledna 2025 povinnost odděleně soustřeďovat odpad textilu od občanů na svém území. **Tuto skutečnost MŽP dlouhodobě komunikuje, a to již od doby schválení zákona o odpadech v roce 2020.**

Tato změna má za cíl snížit množství textilu ve směsném komunálním odpadu, podpořit jeho kvalitní vytrídění, opětovné použití, recyklaci a cirkulární ekonomiku. V současnosti se dle rozborů MŽP ve směsném komunálním odpadu nachází okolo 3 % textilu, tedy cca 80 000 tun jinak využitelného materiálu.

Plně si uvědomujeme, že s tímto požadavkem jsou spojeny dodatečné náklady na zajištění tříděného sběru a svozu odpadu textilu, což představuje novou finanční zátěž pro obce. MŽP v rámci příslušných výzev z Operačního programu Životní prostředí umožňovalo pořízení vybavení i pro separovaný sběr textilu. **Důvodem proč ministerstvo zatím výrobcům textilu nestanovilo zákonem povinnost hradit náklady spojené s tříděným sběrem, svozem a následným zpracováním textilního odpadu je mimo jiné blížící se nová legislativa Evropské unie** (revize směrnice o odpadech), která všem členským státům uloží povinnost zřídit nové systémy rozšířené odpovědnosti výrobců (tzv. EPR systémy, tj. kolektivní systémy) pro textil.

Rád bych Vás ujistil, že ministerstvo již pracuje na tezích pro aplikaci **rozšířené odpovědnosti výrobců textilu, máme zpracované základní analýzy a návrhy, jak by takový systém mohl v České republice fungovat.** Po nastavení a schválení systému rozšířené odpovědnosti výrobců textilu bude zajištěno, že obcím budou kompenzovány náklady, které jsou spojené se sběrem a svozem odpadu textilu na obdobném principu, jaký znáte například u odpadních elektrozařízení.

Do té doby je však nezbytné ze strany obcí finančně zajistit plnění povinností zákona o odpadech a vytvořit v rámci obecního systému nakládání s komunálními odpady i systém odděleného soustřeďování textilního odpadu.

Určitě je nutné počítat s tím, že textilní odpad nemá v současnosti kladnou hodnotu a generuje náklady, jak na oddělené soustřeďování, svoz, tak zpracování (třídění, přípravu na opětovné použití a recyklaci). Není proto možné počítat s tím, že by hodnota textilního odpadu vyvážila náklady na zajištění jeho separace a předání ke zpracování.

Sběr odpadu textilu jakožto složky komunálního odpadu provádí obec. Obec v obecně závazné vyhlášce stanoví obecní systém nakládání s komunálními odpady a určí pro sběr odpadu textilu sběrná místa a stanoviště, kam mohou textilní odpad občané odkládat a průběžně informuje občany o nastavení tohoto systému.

Ministerstvo obcím doporučuje k separovanému sběru textilu přistupovat stejně jako v případě ostatních tříděných složek komunálního odpadu, jako jsou papír, plast, kov a sklo. To znamená v případě větších měst a obcí rozmístit sběrné nádoby v ulicích, u menších obcí je možné využít například sběrné dvory či pytlový sběr. Pro oddělené soustřeďování se nejčastěji používají sběrné nádoby v podobě kontejnerů o různém objemu (obec může být vlastníkem nádob, nebo je má jen v pronájmu od jiného subjektu) nebo lze odpad soustřeďovat do sběrných pytlů.

Textilní odpad je sbírán v rámci odděleného soustřeďování složek komunálního odpadu v obci v režimu odpadů (např. do kontejnerů/pytlů na tříděný odpad), nikoli tedy do nádob/pytlů v režimu předcházení vzniku odpadů.

Textil sebraný jako odpad je předáván subjektům oprávněným k převzetí odpadu textilu dle zákona o odpadech, zejména do zařízení ke zpracování odpadu textilu (povolená zařízení k přípravě na opětovné použití, třídění a recyklaci). I textil sebraný jako odpad může být připraven k opětovnému použití, tím přestat být odpadem, a být následně předán pro charitativní účely nebo prodej z druhé ruky apod.

Dále ministerstvo upozorňuje, že vedle povinně zavedeného systému odděleného soustřeďování odpadu textilu je možné v obci přebírat i nepoškozené oděvy, jiný textil např. pro SWAP, bazárky, charitu, re-use centra, re-use pointy apod. v režimu předcházení vzniku odpadu.

Opad textilu z obcí bude svážen z obcí do zařízení určeného pro nakládání s odpady buď:

- 1) mobilním zařízením ke sběru odpadů (zařízení musí být povoleno příslušným krajským úřadem) nebo
- 2) autodopravou jako přeprava odpadu, kdy provozovatel zařízení k nakládání s odpady sváže textilní odpad ke zpracování do svého zařízení. Ovšem pokud sváže odpad od více původců (obcí), tak musí odlišit od jakých původců odpad pochází např. dát odpad do big bagů označených daným původcem a následně na vstupu do zařízení ke zpracování odpadu provede přejímku, zvážení a zaznamenání hmotnosti odpadu textilu a záznam o původci (obci) do průběžné evidence odpadů nebo

3) možností je svoz prostřednictvím dopravce odpadu, který provozuje dopravu pro cizí potřeby a musí mít ohlášenou činnost „dopravce odpadu“ a být zaregistrován v seznamu dopravců (ohlášení zahájení činnosti pomocí elektronického ISPOP formuláře). I v tomto případě ovšem dopravce musí jasně odlišit od jakých původců odpad pochází. Při přepravě odpadu z více obcí by odpad musel být uložen odděleně a jasně označen jeho původem, tedy názvem původce (obce).

Obec jakožto původce komunálního odpadu textilu, tento odpad zařazuje v souladu se zákonem o odpadech a jeho prováděcími předpisy pod katalogové číslo 20 01 10 oděvy a pod 20 01 11 textilní materiály. V případě oděvů a ostatního textilu soustřeďovaných v jedné nádobě doporučujeme zařadit celý obsah jako odpad 20 01 11 textilní materiály. Obec vede záznamy o produkci odpadu textilu ve své odpadové evidenci pod evidenčním kódem (A00), předání odpadu (AN3). Přebírající subjekt (oprávněná osoba podle zákona o odpadech) textilní odpad od obce přebírá pod evidenčním kódem (B00). Obec textilní odpad uvádí v rámci ročního hlášení souhrnných údajů z průběžné evidence odpadů.

Obec komunální odpad textilu zahrnuje do výpočtu plnění třídícího cíle, tj. do množství odděleně soustřeďovaných recyklovatelných složek komunálního odpadu.

V případě, že obec sbírá textil v režimu předcházení vzniku odpadů, pak sbíraný textil není odpadem a obec ho neuvádí ve své odpadové evidenci, ani v ročním hlášení souhrnných údajů o odpadech a ani v rámci výpočtu plnění třídícího cíle.

Další informace lze také nalézt v Metodickém návodu MŽP ze dne 9. dubna 2024 č.j. MZP/2024/740/1479 (https://www.mzp.cz/cz/textilni_odpad_leden).

V případě jakýchkoliv dotazů jsme připraveni poskytnout bližší informace o možnostech, jak tuto povinnost efektivně zajistit.

S úctou

Mgr. David Surý

vrchní ředitel sekce ochrany životního prostředí

podepsáno elektronicky

Rozdělovník

obce I. stupně

obce II. stupně

obce III. stupně